

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Historiae|| Natvralis|| Dell|| Serpentibvs|| Libri Dvo.||

Jonston, Jan

Heilbronnae, MDCCCLVII.

VD18 90529200

Historiae Natvralis De Serpentibus. Liber II. De Draconibus.

urn:nbn:de:gbv:45:1-11078

rembergii) se vidisse quosdam Lusitanos, cepisse in India aliquos, rati poluos esse, ut iis sedarent famem: incolas tamen admonuisse ne facerent, noxios esse, nec poluos suos esse, et distingui pedum numero, nam angues illi impares illos habent.

Bembus
Venet. Hist.
l. 6.

Huc ponemus tum illos qui sesquipedales, eximii coloris, in Cuba insula vivunt, et *Boquatrara* vocantur: tum eum cuius iconem a Pellerio observati Rondeletius exhibit. Terrestris anguis specie est, colore rubro, cum lineis obliquis et sinuosis a dorso ad ventrem ductis, eam-

que lineam a capite ad caudam sequantibus. Scissura oris non admodum grandis, dentes acuti et serrati, branchiae operatae, squamosi pisces instar. In dorso a capite ad caudam fere, quaedam veluti capillamenta tenuia, pariterque in alvo. Claudant agmen illi qui in flumine Americano Vrquaia, quatuordecem passuum longitudine, duarum ulnorum latitudine, capitibus super undas eminentibus natant, et homines natandi vel bibendi causa flumen accedentes cauda involutos in eundem trahunt.

HISTORIAE NATURALIS

De Serpentibus

LIBER II.

De Draconibus.

TITULUS I.

De Draconibus in genere.

Ambrof. A.
H. S. I. 2. c. I.
Nomen.

Draconis nomen non tam πάρα τὸ δέαν ἀχός, quod magnam hominibus molestiam crevit, iis infinitissimus; quam πάρα τὸ δέρκεν, quod visione valeat, venit. Graeci Δέρκοντα vocant. Syrenas alibi dictos apud Isidorum extat, et in Arabia alatis tale nomen.

Descriptio.

In *Descriptione* non bene convenit authoribus. Abensina et Aëtius asperrimis *squamis* obsitos, magnis *oculis*, pelle *superciliorum* loco eminenti, cum pelle *barbae* instar sub mento, amplo *richtu*, *lingua* exerta, *dentibus* magnis instructos faciunt. At Solinus adeo parva ora habere scripsit, ut mordere non possint: id est, non dehiscentia ad morsum: *Dentium* quoque numerus in controverso est. Claudius Minos sedecem ponit. Nicander triplici ordine dispositos. Eadem Draco est colore nigro, ventre subviridi cum palearibus sunt mento rufi coloris. Philostratum si sequimur, montanorum juvenes modicam gerent cristam, aetate proiecti grandiorem, et crocei coloris barbam: palustres

cristis carere. Plinius vero expresse. Plin. H. N. *Id modo mirum, unde cristatos Iuba* l. 8. c. 13. *crediderit.* Circa Atlantem media corporis parte crassescunt, cauda et collo gracilimi.

In Africa in primis et India reperiuntur. Nam Plinius apud Aethiopes Azachaeos, Strabo apud Hesperiros; Leo Africanus in specubus Atlantis; Solinus in montibus Aethiopiae ardentibus meridiei obversis; Philostratus circa Gangem flumen; Philostr. in Abensina in partibus Nubiae; in provincia Caraja Paulus Venerus; prodidere. In Calecut multos adolescere, alii authores sunt. Bellonius ex Bellon. obs. quadam Arabiae parte in Aegyptum alatos deferri scribit. Nicander in Nicand. in Pelethoniis ad Pelium in Thessalia Theriac, montem, vallibus quandam olim stabulatum. Fuisse et ad Cracoviam, in historia Polonica legimus.

Famem diutissime ferre possunt. Semel cibum aggressi, difficillime satiantur, ita ut rebus venenatis, herbis, pomis in primis, quorum succo alvum laxant, vescantur: nausea Arift. H. A. ex illis vexati, lactuca sylvestri sibi meden-

ni 2

Heraclides Philosophus exarmatum habuit, qui gradienti et quiescenti canis instar adfistere solebat.

Vjus. Aethiopes eis vescuntur, quod vi-trei sint eorum carnes coloris et maxime refrigerent. Vesputius etiam, cum extra fortunatas insulas navigaret, populos quosdam similibus draconi animalibus demptis alis in cibo uti vidit. Aepyptii serpentibus vescuntur, ut Galenus scripsit. Quan-tum ad Medicinam, commendat ad fugandas venenatas bestias adipem *Plinius*: eadem in ulceribus illatis uititur: Cum melle commisto, inchoantes caligines sanat. Caput fige-stetur, a lippitudine praeservare scribit. Os ex spina dentium dolores sedat. Reliqua nugatoria sunt. De lapide alibi agemus.

Differentiae. Differentiae Draconum a magnitudine, loco, colore, figura et venefica qualitate sumi possunt. Magnitudo pro ratione natalis soli variat.

M. Paulus Venet. l. 2. cap. 40. Marcus Paulus Venetus decem cubitorum in provincia Carazon stabulari dixit. Tempore Philadelphi duo quatuordecem cubitorum ex Aethiopia Alexandriam delati fuere.

Aelian. H. A.l. 17. c. 1. Hieronymus unius XV. cubitorum meminit. Aelianus in Aethiopia XL.

Octavianus Augustus L. cubitorum Romae aluit, et populo ostentavit.

Aelian. H. A.l. 15. c. 21. Tempore Alexandri visus in India LXX. longus. Aposyfares LXXX.

Strabo Geo gr. l. 16. cubitorum nutritivit. Strabo, centum reperi, scripsit: jugeri in Macra juxta Iordanem longitudine, et tam altum, ut duo equites hinc inde locati se conspicere non possent. Taceo Posidonium qui de quadraginta pedum scribit: Gellum, apud quem de illo, qui M. Attilii Reguli exercitum infestavit: Egnatium, qui de cujusdam intestino centrum virginis pedes longo prodidit. Loci ratio-ne sunt alii *montani* qui grandiores, et aciores, crassis insigniuntur: alii *palustres* qui tardi motus, caput vix attollunt, et crassis carent. Colorem

species, si sunt Aetio, nigri, rufi, ci-
nerei; Nicandro ventre subviridi: de vita A.
Philostrato tergore nigri; Homero
rubicundi: Pausaniae fulvi; Lucano
aurati.

Figurae sunt variae. Sunt authori l. 9.

libri de natura rerum Draconcopades, facie humana, vultu venusto, reliquo corpore tortuoso: inter quos et ille qui primos parentes seduxit, censetur. Sunt suibus similes, corpo-re graciliore, rostro validissimo, dentibus aprinis, ut apud Aetium legimus. Sunt in Congo arietis magnitudine, alati, fulvi, oblongi rostri, crudis carnibus vivitantes. Sunt ad Gangem, si Philostrato credimus, quorum oculi, lapidis preciosi instar, coruscant. Sunt apud Plinium, pe-dibus anserinis: apud Thebanos cor-nu munitissimi, in regione Carajam quidam qui tantum anteriores pedes habent: alii qui pedum loco duabus ungulis armantur, ventre enormi, rectu ampio. Dari *Alatos* nullum dubium; eosque membrana ab anterioribus ad posteriores instructos, quam in volando expandunt, dum quiescunt ad alvum colligunt. Sane tales Aristoteles in Aethiopia, Lucianus in Lybia, Iovius in Georgiana, Bellonius qui et cada-ver conditum habuit in Aegypto, ponunt.

Cardanus duos Lutetiae bipedes vidit. Solinus, circa Arabiae paludes versari observavit. Vi-sus et in Florida tam exiguis alis, ut vix se a terra attollere possit. De iisdem quoque apud Pomponium Melam, Ciceronem, et Herodotum habetur: qui ab Ibibus in Aegypto perimi addunt. De *Venenorum* differentiis habe. In monte Atlante so-lo contactu interimere, capite et Herodot. cauda graciles, sed ventre adeo im-manes, ut vix sint ad rependum idonei. In monte regni Narsingae, qui in arboribus versantur, obtui-

tu perimunt. Vnde quidam in arboreos et Chamodracones distinxere.

*de vita A.
pollonii c. 2.
Homer.
Iliad. l. 12.
Lucan.
Pharsal.*

l. 9.

*Plin. H. N.
l. 11. c. 47.*

*Lucian. de
Dipsadib.
Iovius Hist.
l. 18.*

*Bellonius
obs. l. 2.
c. 70.*

*Mela. l. 2.
c. 4.*

Cicer.

*de N. D. l. 2.
l. 2.*

*Scalig. Ex.
era. 183.*

HISTORIA NATURALIS

TITVLVS II.

De Draconibus in specie.

CAPVT I.

De Draconibus non alatis.

ARTICVLVS I.

De Draconibus non alatis apodibus.

PVNC TVM I.

De Basilisco.

Dracones optime in *non alatos* et

alatos: illos in *apodes* et *pedato*s distinguemus. *Apodes* sunt *Basiliscus*, *Draco Pythius*, et quidam

Nomen.

Exotici. *Basiliscus* Latinis *Regulus* vel quod terrori aliis Draconibus sit, vel quod diadema in capite gerat, ut *Festus*, habet, dicitur. Sibilo ejus

reliquos terreri, et praedam dere-

Aelian. H. linquere, apud Aelianum legimus.

A. l. 2. c. 7. *Descriptiones* ejus variae habentur.

Descriptio. Galen. l. de Theriaca ad Pisonem

Galenus facit flavum, triplici apice

frontis decorum. Abensina, ad fla-

vedinem et nigredinem vergentem,

capite valde acuto, oculis admodum

rubentibus. Plinius XII. non amplius

l. 8. c. 21. digitorum magnitudine, candida in

capite macula, ut quodam diadema-

te insignem. Grevinus ex Nicandro

III. palmos longum, corpore fla-

vo, tribus eminentiis superbum.

Alas nonnulli tribuunt, sed exiguae

et absque usu. Ille qui in Marchia,

in Abbatis Zinnensis ditione prope

Lucken Waldam interfactus est, erat

acuti capitum, flavi coloris, tres pal-

mos longus, et valde crassus, cauda

in latus turbinata, alvo notis candi-

dis distincta, ore magno, tergore ad

cyaneum tendente, prout eum Ence-

lius descripsit. Addidit pastor, circa

paludes divagari, ranis, serpentibus

et aliis animantibus vesci, vaccas sae-

pe interimere, et laete delecati. For-

mantur et ex Raja, prout ex iconē vi-

dere est. Servantur in Musaeo Bononiensi. In Cyrenaica nasci prodidit Plinius: Africae proprium Aelianus dixit.

Aelian. H. A. l. 3. c. 31. *De Generatione* vix quicquam

Generatio. compertum. Ex ovis Ibidum prodi-

re posse, Aegyptiis creditum: ex ovo

galli in lutamine sepulso Alberto:

figura, gallo, cauda excepta, futu-

rum scribit: ex ovo galli decrepiti,

vulgata sententia; ex sylvestris En-

celio proditum. Quid sentiendum sit

alibi dicemus. Quomodo formari a

gallo intra ovum possit, cum utero

destituatur non video. Incubasse a

gallinis posita, non diffiteor. Inimi-

citas gerit cum *mustela*, *gallo*, *inse-*

elis et aliis *Serpentibus*. De *Mustela*

ita Plinius. Huic tali monstro (saepē

Plin. l. c. enim enectum concupivere Reges

videre) mustelarum virus exitio est:

adeo naturae nihil placuit esse sine

pari. Injiciunt eas cavernis facile co-

gnitis foli tabe, necant illae simul

odore, moriunturque, et naturae

pugna conficitur. Mustelis tantum

vinci dixit Solinus, quas illinc homi-

nines inferciunt cavernis in quibus de-

litescit. Vis tamen ne defuncto qui-

dem deest. Aelianus galli praefen-

tiam pertimescere dixit: ideo iteran-

tibus per Africam comes. Mori quo-

que si canentem audivit, addit. De

insectis Solinus. Basilisci reliquias

amplo festertio Pergameni compara-

verunt. Ut aedem Apellis manu in-

signem, nec araneae intexerent, nec

alites involarent, cadaver ejus reti-

culo aureo suspensum ibidem loca-

runt. De *Gressu* habet Plinius, nec fle-

xu multiplici ut reliquos corpus im-

pellere, sed celsum et erectum in me-

dio incedere. Cum movetur, media

corporis parte serpere, media ardu-

um et excelfsum esse, scripsit Solinus. Solin. l. c.

Necat frutices, inquit Plinius, *Venenum*.

non contactos modo, verum et affla-

tos: exurit herbas, rumpit saxa. Ta-

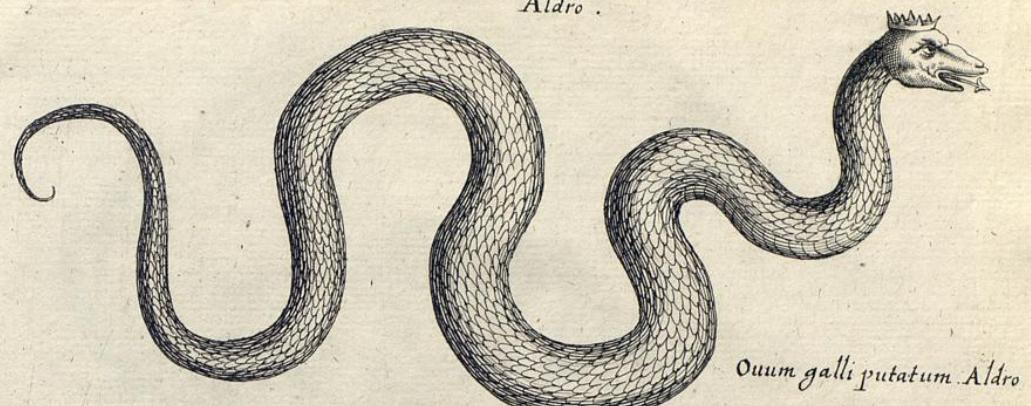
lis vis malo est. Creditum quondam

ex equo occiso hasta et per eum sub-

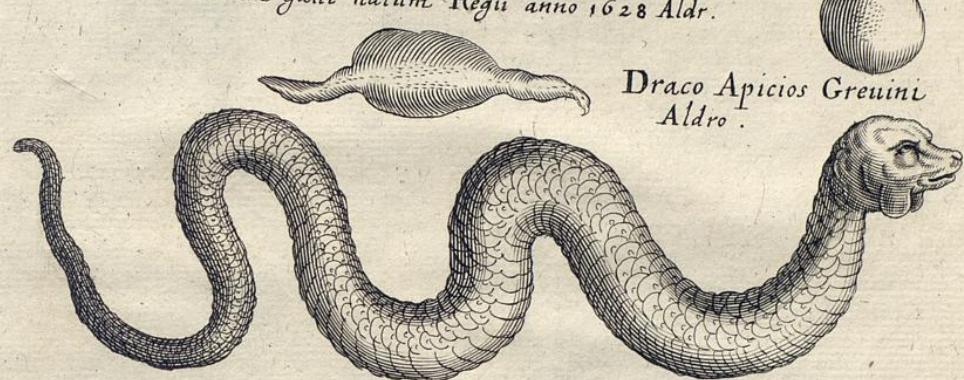
eunte

Basiliscus, siue regulus Greuini.
Aldro.

Tab. XI

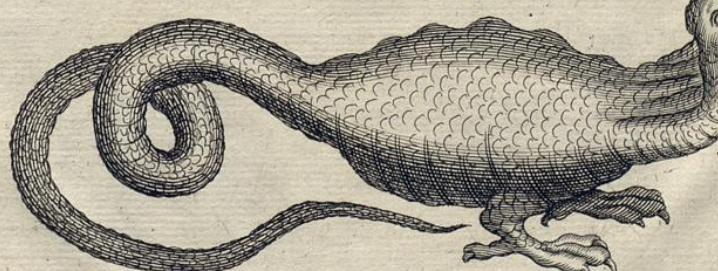
Ouum galli natum Regu anno 1628 Aldr.

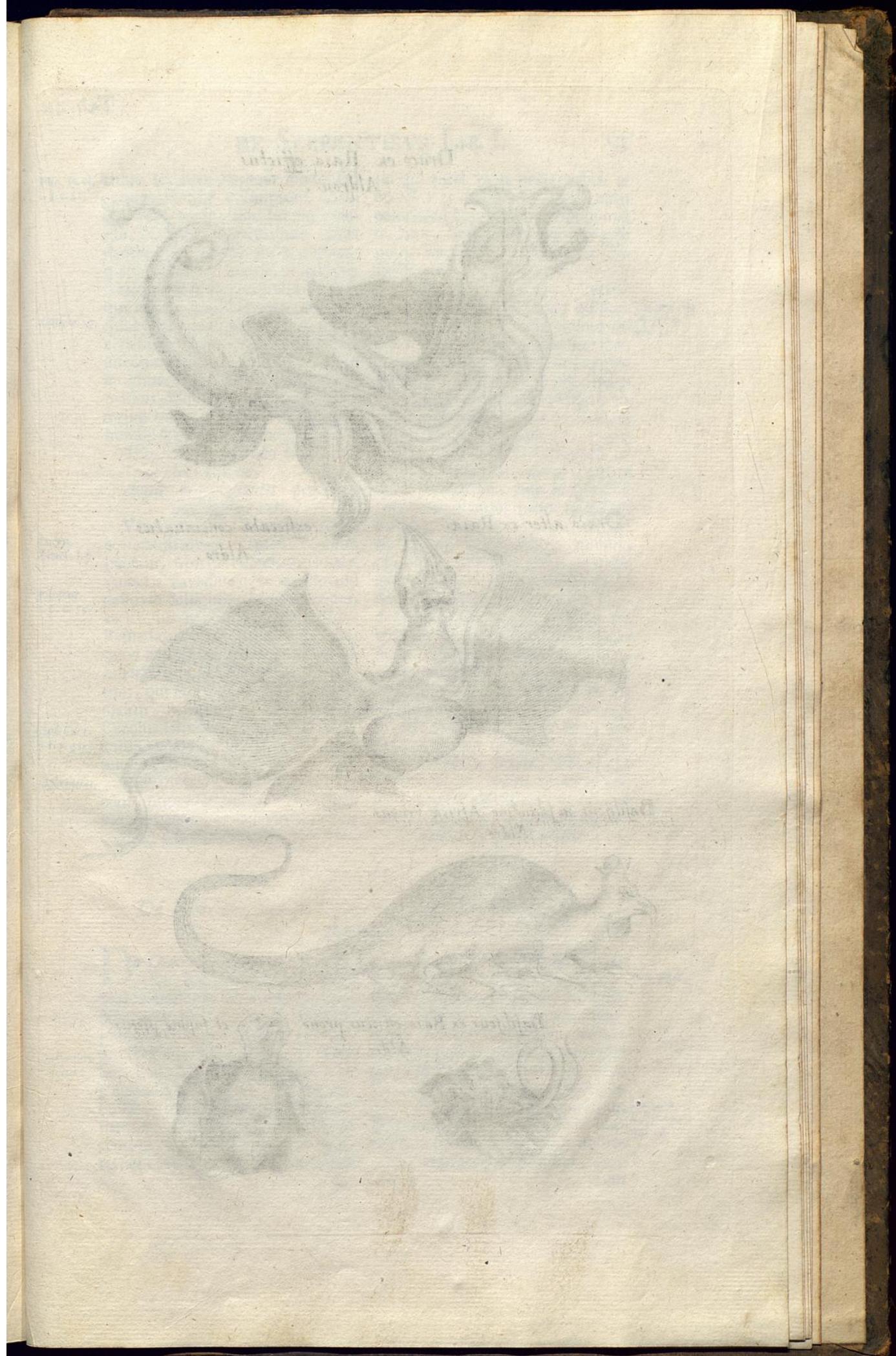
Draco Apicios Greuini
Aldro.

Hydra septiceps Ges. Aldro.

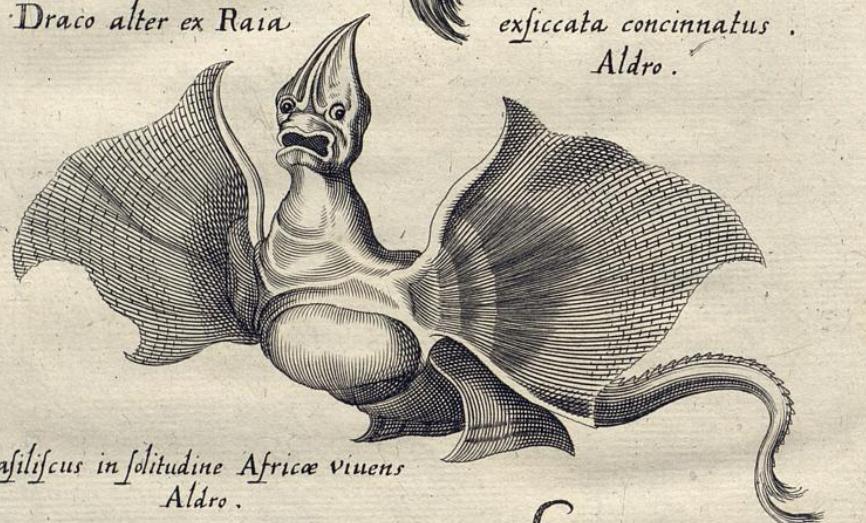

Draco ex Raia effectus
Aldrou .

Plin.
l. 8. c.

Draco alter ex Raia
exsiccata concinnatus .
Aldro .

Luca
Phar

Diof.
l. 6.

Basiliscus in solitudine Africæ viens
Aldro .

Cluf.
l. 1. e

Differ

Basiliscus ex Raia effectus prone' et supine' pictus
Aldro .

Apoll.
Argo

Plin. H. N. eunte vi, non equitem modo sed
1.8. c. 21. equum quoque absumptrum. *Solius*.
nus vero tradit, non hominis tan-
tum vel aliorum animalium exitii
datum, sed terrae quoque ipsius,
quam polluit et exurit, ubicunque
ferale fortitur receptaculum. Deni-
que extinguit herbas, necat arbores,
Solin. c. 27. ipsas etiam corrumpt auras, ita ut
aera nulla alium impune transvoleat
infectum spiritu pestilenti. Intuitu
interimere, vix crederem, quis enim
primus vidisset. Halitus pestilens in-
terioris causa, qui per aerem diffusus,
homini se insinuat. Ideo Nicander.

*Tam teter vacuas odor hinc exha-
lat in auras,*

*Atque propinquantes penetrant
non segniter artus.*

Venenum etiam per tela currere,
et manum invadere apud Lucanum
habetur. Morbus ex inflammatione,
vulneris flavedine, et capillorum
desfluvio colligitur. Id Dioscorides,
ex Erisistrato; hoc Aetius prodidit,
Remedio est colubrinum lignum,
quod ex insula Zeilan adfertur. Ad-
hiberi ibi contra serpentem corona-
tum, qui Hispanis Cobras de capolo
dicitur, et sine dubio Basiliscus est,
Carolus Clusius prodidit. Animal-
culum etiam quod ibi cum eodem
pugnat, eo sese munire observatum.
Differentiae. Quidam tria Basiliscorum genera
constituant, *Helyochryson*, qui quae-
vidit accedit, et inflammat, aurei
coloris; *Chrysocephalon*, capitis au-

rei qui quod videt perterrefacit et
occidit: et *Haematites*, sanguinei
coloris, ad cuius iustum carne animal
nudatur. Sed has ego fabulas esse
puto. Encelius in *Sylvestres et Do-
mesticos* distinguit. De reliquis ita
ex Cardano Ambrosinus. Recitat
Cardanus quod circulator quidam Ambros. de
Serp. 1. 2.
cap. 2.
Serpentem, in maceriis domus di-
ructae Mediolani inventum servabat,
qui *caput ovi* magnitudine, et pro-
ratione corporis praegrande habe-
bat, *dentes* in utraque mandibula vi-
perinos, corpore et forma stellioni
simili. *Pedes* illi inerant duo, crura-
que brevia: unde constabat non sa-
tis proportionatum animal a natura
fuisse fabricatum, cum longitudini
corporeae quatuor pedes necessarii
fuissent. Tales pedes erant magni:
Et *ungulis* veluti folium muniti,
cauda longitudinem totius animalis
adaequabat, cuius extremitas capiti
stellionis aequali erat praedita. Car-
danus ex genere Basilisci hunc fuisse
credidit: Siquidem dum stabat gallo
similis esse videbatur, nisi quod co-
rio, et non plumis tegebatur, alisque
carebat. Denique in volumine de
ostentis observatur icon cuiusdam
Basilisci in solitudinibus Africae sta-
bulantis; quae quoniam est figura
animadversione digna, diciturque
animal, sibilo, halitu caeteras ani-
mantes necare herbasque exsiccare:
libuit ante legentium oculos talem
iconem repraesentare.

PVNCTVM II.

*De Exoticis, nempe Dracone Pythio, et serpentibus
Bambae.*

De Dracone Pythio pauca occur-
runt. Putatur ita dictus, quod
post Deucalionis diluvium ex putre-
dine terrae natus fuisset. Suidas Del-
phinem etiam fuisse dictum testatur,
quod ex Apollonii Argonauticis ha-
bet. Ratio nominis a Delphici oracu-
li custodia sumpta est. Dicitur ha-
buisse os triplici dentium ordine ar-
matum, oculos magnos, et visum
acutum, magna sub mento palea-
ria, et corpus ex flavo rutilans. Fue-

re tamen et virides et caerulei, ut
apud Statium videre est; Cyanei, Stat. Theb.
l. c.
quod Claudianus reliquit. Eminen-
tibus fulgidis et duris squamis tege-
batur. Iconem ex Grevino damus.
Ex terra post Deucalionis diluvium
genitum Poetae fabulati sunt. Ideo
Deucalionaeus dicebatur. De serpen-
tibus Bambae ita Nierembergianus. Nieremb.
A. E. L. 12.
cap. 38.
Serpentes sunt magnitudinis hor-
rendae, si conferantur cum nostra-
bus, et praecipue palustres, quo-
rum

rum aliqui longitudine 25. et in latitudine 5. spithamas excedunt, ventre tam capaci, ut totum cervum, aut aliud ejus magnitudinis animal una vice devorent. Ex aquis egrediuntur et pasti eo redeunt: unde et ab incolis *magnae natrices* appellantur. Ascendent quasvis altissimas arbores, in quibus vagabunda animalia, quasi e specula continentur: et ubi ea viatum quaerentia accesserunt, summa vi se in ea demittunt, atque ita et morsu, et mole occisa, in solitudinem aliquam vicinam traeta, tota cum pelle ossibus et carnis deglutiunt. Et saepius etiam accidit, ut cibo nimium repleti, quasi ebrii reddantur, et in somnum maximum incident; ita ut puer etiam illos occidat; durat haec satietas ac somnolentia per quinque aut sex dies continuos, post quos demum experienti, ad consuetas suas venationes redeunt. Pellem statim temporibus mutant. Aliquando etiam nimia di-

latione ex cibo nimio rugosam ante tempus exuent, quae inuenta, homines in admirationem, belluae magnitudinem inde cognoscentes, rapit. Magni ejus carnes tostas faciunt Aethiopes, et gallinarum habentur multum delicatores, sed vix eas adipisci possunt, nisi cum aliquando nimio calore incendunt sylvae, et tum omnes, quae a suis lacubis, aliquando fuerunt remota, semitostae inveniuntur, et in magnis habentur deliciis. Viperae praeterea inveniuntur ibi adeo venenatae, ut morti ab iis, post 24. horas summo cum dolore moriantur. Incolae itaque diligenter se muniunt herba, quam ejus antidotum esse norunt.

Idem de illis et Iaricus prodit. Quod autem addit, esse quoddam genus, in cauda rotundam lagenum, quae dum se mover, strepitum edit habens, ad illum quem Teuthlacacahuqui vocari diximus, referendum est.

PUNCTVM III.

De Bitin, et serpentibus Senegae.

Nieremb.
H. E. I. 12.
cap. 18.

Ad Exoticos quoque spectant *Bitin* et *Serpentes Senegae*. Incolae montanorum locorum *Bitin* est, aspectu serpens terrifico, nigris punctis, rubeis ac candidis, vitulino capite, ampla fronte adusque oculos, qui nigri sunt lucidique, sed virenti circumdati iride, rectu oris magno, munito multis et acutis dentibus, caninis quaternis, digitum prolixis, se se mutuo invicem excipientibus,

quatuor ulnarum longitudine et crassitudine hominis. Conscendit arbores, unde se vibrat appensus cauda: Rapit boves et apros, et alia hujus generis animalia, devorans ea quandoque integra, ex hoc venatu vivens. Amat insulam Cubu, visusque est in Insula Lutai a militibus Hispanis, cum vellent naves exonerare. De *Serpentibus Senegae* superius diximus.

ARTICVLVS II.

De Draconibus non alatis pedatis.

PUNCTVM I.

De Hydra.

Nomen.

Dracones non alati pedatis, sunt *Hydra* et *Draco bipes Bononensis*. *Hydra* nomen ἀπὸ τῆς ὕδατος, Virgilius belluam *Lernae* a lacu Lernaeo, in quo a Hercule interfecta dicitur: Plautus *Exetram*, seu ut Isidorus *Excedram*, quod uno capite detruncato, duo vel tria excrescenter vocavit. Euripides νύνει dixit.

Plautus in
Perseo.
Eurip. in
Hercule
furente.

Plurimum capitum esse, Poëtae fabulantur. Εὐρεακέφαλον, Alcaeus, πετυχοτακέφαλον, Simonides. Vnum habere Pausanias prodidit, quod verisimile: magnitudine a reliquis hydris discerni. Quarum Icones apposuimus, arti ortum debent. *Vna* visa Venetiis in thesauro Principis, incredibilis ob raritatem pretii, ut Gesnerus

*Draco bipes apteros captus in
Agro Bononiensi.*

*Draco alatus Apes
ex Greuino Aldro.*

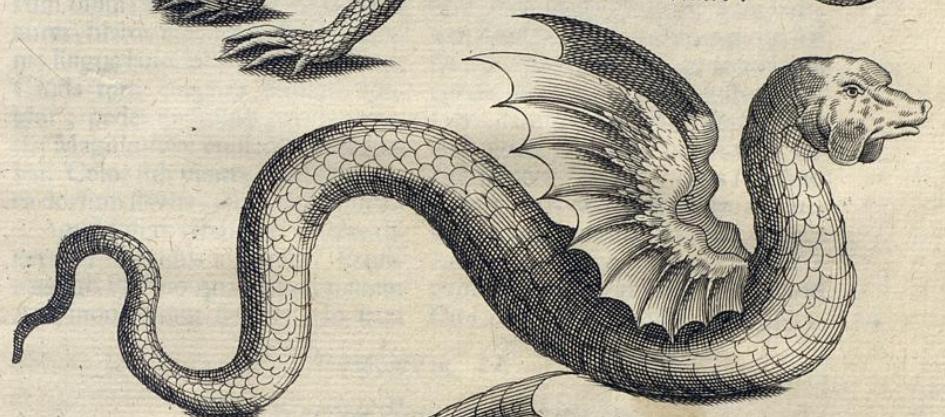
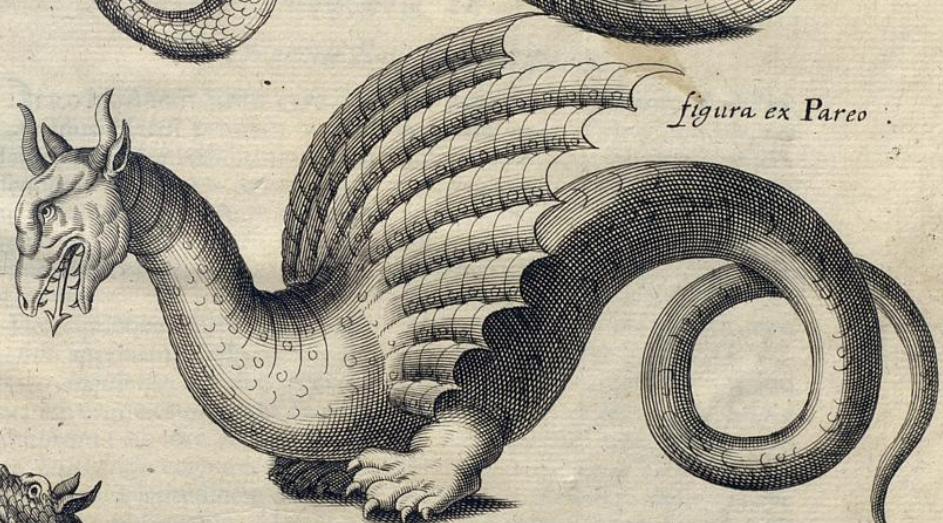

figura ex Pareo.

Draco Aethiopicus

*Ambrof.
Hist. ser.
pent. l. 2.
c. 4.
Cardan.
de subt. l. 9.*

rus ex amico accepit, septiceps. Altera est Equitis de Corneto. Allatam A.C. 1530. mense Ianuario, Venetias ex Turcia totidem capitum, Regique Gallorum oblatam, icon testis est. Visa ibidem non multis abhinc annis bipes, sex unguibus armata, ut Ambrosinus reliquit. Lato valde corpori, septem artificio singulari formata capita, annexa erant. Cardani illa, quam Meona Pisanius fictitiam sectione comperit; medium Caput longius et crassius gerebat, viperarum omnia aemulabatur. Oculi post aures, hiatus maximus, dentes canini; lingua lati, Colla maculosa erant. Cauda toro corpore dimidio longior; pedes unguibus parvis armati. Magnitudine cuniculum aequabat. Color sub ventre candidus, circa dorsum flavus, seu viridi dilutus.

*Locus.
Virgil. Ae-
neid. l. 6.
Pausan.
Corinth. l. 2.*

Apud inferos stabulari Poëtae dixerunt, Virgilius in primis. Pausanias sub Platano quadam ad fontem Amymone altam scribit. In lacu

Lernaeo Argivis et Mycenis contermino vixisse, vulgaris est opinio.

Orthus.

Hesiodus Echidnae ex Typhone filiam fecit. Ex sordibus in Lernam conjectis, ibidemque putrescentibus, extitisse verisimile est.

Vel ipso afflato exitium attulisse, *Venenum.*

multi tradiderunt: sanguine infecta Herculis, qui eam superavit tela, exitialia fuisse, passim apud Poëtas occurrit. Toxicum veterum, quod quidam napellum, alii taxum, non nulli venenum Scythicum esse volunt, non facile dixerim. Linguam, si in illud incurras, inflammat, tussim sicciam, phrenitidem, et tremorem cordis excitat. Cutis adusta quasi, Corii flammae admoti instar, facile rumpitur. Aeger in ululatus et vociferationes solvitur, quas strictum in se videns ensem excitare consuevit. Remedium a Colocasia, panace Asclepio, Carne in primis cydoniorum, et sanguine hircino, quod apud Dioscoridem habemus, petitur.

PVNCTVM II.

De Dracone Bononiensi bipede.

*D*raco hic Anno Christi 1572. III. Idus Martii primum in loco Malavolta sibilum edidit: post diem Ascensionis vero, juxta sepem apparuit, et a rustico currum et boves agente, qui eo viso ulterius progressi non audebat, hasta iecitus et interfecetus est.

Descriptionem ejus, verbis *Ambrosini* apponam. Admirabilis hic Draco, *inquit ille*, a capite ad extremitatem usque caudae erat duorum cubitorum: ab ore ad initium usque *latitudinis* corporeae dodrancum, hujusmodi partem adaequabat. Prope collum erat *latitudinis* duorum digitorum, et a capite ad primum usque et anteriorem pedem dodrantalis *longitudinis* et a primo pede ad eam usque partem, viperae assimilabatur. Et corpus in ea parte *latitudinis* sesquipalmaris, nimirum

sex digitorum visebatur. Posteriorē colli partem torques albus exornabat, ad instar Naticis torquatae, vel instar Anatis sylvestris torquatae, quae Italī vulgo *Cesone* nuncupatur, vel tandem instar merulae alpestris torquatae, quae vulgo *Merla della collana* cognominabatur. Cæterum in hoc draconē torques non erat mutilus, ut in multis aliis animalibus observatur, sed absoluti circuli torquem integrabant. Supradorsum *squamæ* latae apparebant, aemulantes squamas Cyprini piscis Aristotelis, qui vulgo Raina appellatur. Major pars harum squamarum ad viriditatem tendebat: in quo aliquae erant subrubrae, sed inter has quedam nigrescebant: hinc deprehensum est hoc animal ad genus Dracorum referendum esse: Propterea quod Dracones, ut plurimum, vivides effigiari soleant. Pars *alvi* Draconem proprie repraesentans squamis viridibus erat exornata. Si *pedes* contemplemur. Primum advertemus o

dum

dum est, quod *femur* junctum tibiae erat latitudinis pollicis; et digitus suis articulationibus connecebantur ut in lacertorum digitis observatur. *Digitii* tamen non erant quini, ut in lacertis, sed tantum quatuor brevibus unguibus armati, qui adhuc eorum primordia prae se ferebant: unde Draconem juvenem esse conjectavimus: quemadmodum etiam ex dentibus dignosci poterat. Praeterea altitudo *pedum* latitudinem corporis adaequabat. Immo magna admiratione tenebamur, quod pedes ex opposito juncti non essent: veluti in caeteris animalibus quadrupedibus, et in aliis exanguibus multipedibus observamus: sed pedum unus erat anterior altero, distantia sex digitorum, neque in eodem late re; immo per Diametrum erant oppositi: ut facilius forte corpus moveare posset: properea quod media pars corporis motu progressivo impellebatur, reliquae autem partes, nempe colli, et caudae per lubricos fluxus ritu serpentino movebantur. *Podex* ab extremitate caudae duabus distabat palmis, pars *caudae* superior viperae erat similis, inferior vero dissimilis: siquidem squamae partim nigrae, partim virides erant, hoc tamen ordine, et figura, ut quasi singulae formam semicircularem referrent, et binae tantum latitudinem caudae amplectebantur. Secus vero in viperam habent, quoniam squamae rectae sunt per totam corporis partem inferiorem. In hoc autem Dracone a podice ad caput usque squamae inferiores, tam residuae caudae, quam ventris, et totius colli ad os usque rectae erant, ut in viperam, hoc tamen ordine, ut imbrici-

catim sitae essent, colore usque ad alvum partim albo, partim nigro, sub ventre albæ, et latores dimidi fere digito. At in extremitate squamarum rectarum nonnihil coloris viridis conspiciebatur. Demum extremitas *caudæ* durissimo, et corneo fere apice munita erat, cuius una pars squamulis tegebatur, et extremitas apicis nigerrima, et aculeus instar literæ C. seu instar Centri scorpionis, erat repandus. Quamobrem verisimile fuit, hoc animal hujusmodi aculeo, pro tutela adversus caetera animantia uti. Caerulum, ut melius forma hujus draconis intelligatur, denuo singulas partes considerabimus. *Caput* erat admodum simile viperino, pars capitinis superior juxta extremitatem, erat nigra, novem nigris squamis integrata, reliqua autem pars squamis majoribus leucophæis trigonam figuram aemulantibus. *Oris* hiatus longitudine erat duorum digitorum: *lingua* tenuis, longa et bifida, more aliorum serpentum conspiciebatur. Singula oris latera *dentes* ferrati, et graciles armabant, anterioribus tamen in viperam observatis carebat. Hinc colligimus hoc animal non valde fuisse venenosum. *Oculos* in comparatione ad molem corpoream magnos habebat, et aurei coloris: quae de re draconem hunc solaris naturæ fuisse judicavimus. Foramina *aurium*, ritu avium, habebat; deinde auriculis carebat, quamvis in Helvetiis Anno 99. supra millesimum et quadringentesimum Draco auribus longissimis praeditus fuerit inventus. Idcirco ad monstrum in genere serpentum reducendum fuisse putavimus.

CAPVT II.

De Draconibus alatis.

Dracones alatos dari negat Ammianus, comprobat experientia. Dari in Aethiopia certum. Vipus et in agro Pistoniensi squamosus, bipes, dentibus magnis, auribus ur-

si instar pilosis, cujus alae, cubitum longae et latae, multis interte xebantur nervis. Sirenes Aethiopibus dari Isidorus author est. Descripsit et Scaliger longitudine pe dum

dum quatuor, crassitie brachii humani, cui alae cartilagineae de lateribus dependebant. Similem in agro Santonico occisum, et ad Regem Franciscum delatum, Galliam vidisse Brodaeus testis est. Cardanus quoque Lutetiae tam diligenter exsiccatus, ut vivi viderentur, bipedes, alis exiguis, capite serpentino, colore lurido, pilis nullis, cuniculi magnitudine vidit. Ex India allatae dicebantur. Bellonius integrum eorundem cadavera, diligenter condita se vidisse dicit; et quidem de eorundem genere, qui ex Arabia in Aegyptum advolant. Crassi hi circa alvum, bipedes, alis vespertilionum, et anguina cauda instruuntur. Respondit eis icon quam Gabriel Barbarus Aldrovando communicavit: et Aethiopicus exsiccatus Draco, quem a Francisco Censis accepit; tubercula quinque in dorso prominentia si excipias, Squammas virides, et subnigricantes erant; pedes bini, ungue armati; auriculae totidem, alae ad vo-

landum factae; Os dentibus acutis instructum; nares binae; pars capitis inferior versus auriculas plana; Oculi pupilla cum circulo semilunato nigra; Cauda longa, flexuosa, subluteis squammis tecta. Nos hic quatuor icones exhibemus; quarum prior est ex Grevino; altera ex Pareo; reliquae duae Aethiopicos exprimunt, unum sine eminentiis in dorso; alterum cum eminentiis, quarum modo mentionem fecimus. Reperiuntur in Arabia, et si Herodoto fides, circa arbores thuriferas, si Plinio, circa Cassiae. Inde in Aegyptum avolant et ab ibidibus consumuntur. Cicero Lybia discedere scripsit. In antris plerumque degunt. Cum aquila et elephanto dimicare, Plinius author est. Et tandem de Serpentibus et Draconibus. Cicero l. 1. de Nat. Deorum
Plin. H.N. l. 8.

Si quae interim occurrent, vel in Paralipomenis, vel in editione iterata, reponentur, volente Deo, cui laus, honor et gloria, in sempiterna secula
Amen.

F I N I S.

INDEX

IN HISTORIAM NATVRALEM

DE SERPENTIBVS IOHANNIS IONSTONI

Med. Doctoris.

Prior numerus Historice descriptionis locum exhibit, posterior
Tabulam Iconismi demonstrat.

A.	
A contias, <i>Angelschläng</i> , <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Locus</i> , <i>Venenum</i> , <i>Natura</i> , <i>Differentiae</i> , <i>Vfus</i> , <i>Pag. 31. Tab. 4.</i>	Dipsas, t. 3, <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Locus</i> , <i>Vene-</i> <i>num</i> , p. 26. <i>Differentiae</i> . <i>27.</i>
A guasen. <i>23.</i>	Domina <i>Serpentum Nieremb.</i> p. 36. t. 7.
A hucyatli. <i>21.</i>	Draco, <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Locus</i> , <i>Vfus</i> , p. 47.
A mmodytes, <i>Nomen</i> , t. 1. p. 17. <i>Descriptio</i> , <i>Lo-</i> <i>cus</i> , <i>Venenum</i> , <i>Remedia</i> , <i>18.</i>	Generatio, <i>Antipathia</i> , <i>Venenum</i> , <i>Mores</i> , p. 48.
A mphibæna, t. 5. <i>Nomen</i> , p. 27. <i>Descriptio</i> , <i>Locus</i> , <i>Natura</i> , <i>Venenum</i> , <i>Differentiae</i> , <i>Vfus</i> .	<i>Vfus in Cibis</i> , <i>Differentiae</i> . <i>P. 40. t. 10. 11.</i>
<i>28.</i>	aethiopicus. <i>p. 55. t. 10.</i>
A nguis Angioleta Neap. <i>35.</i>	bipes Bononiensis. <i>p. 53. t. 10.</i>
A esculapii, <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Locus</i> , <i>Natura</i> , <i>Vfus</i> , <i>Differentiae</i> , p. 34. <i>t. 5.</i>	Pythius. <i>p. 51. t. 11.</i>
B isognola Bononiens. <i>35.</i>	ex Raja effictus Aldr. <i>t. 12.</i>
C aprimulgus. <i>45.</i>	alter ex Raja exicata Aldr. <i>t. 12.</i>
C erveri. <i>33.</i>	Dryinus, <i>Stindschlang</i> , <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Ve-</i> <i>nenum</i> . <i>P. 32. t. 5.</i>
C ervonis. <i>33.</i>	
A pochycoatl. <i>40.</i>	E.
A rgoli. <i>41.</i>	Excedra Isidori. <i>52.</i>
A spis, t. 3. <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , p. 23. <i>Locus</i> , <i>Sympathia et Antipathia</i> , <i>Natura</i> , p. 24. <i>Ve-</i> <i>nenum</i> , <i>Vfus</i> . <i>25.</i>	Exectra Plauti. <i>52.</i>
	Elaps, seu Elops, <i>Elaphis</i> , <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>P. 33. t. 5.</i>
B.	
B asiliscus, <i>Nomen</i> , <i>Generatio</i> , <i>Venenum</i> , p. 50. <i>Differentiae</i> . <i>P. 51. t. 11.</i>	H.
In solitudinibus Africæ. p. 51. t. 12. e Reja effictus prone et supine pictus. <i>t. 12.</i>	Haemorrhous, t. 2. <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Locus</i> , <i>Natura</i> , <i>Venenum</i> , p. 20. <i>Differentiae</i> . <i>20.</i>
	Hoacoati Mexic. <i>37.</i>
C.	Hyacna Aeliani. <i>41.</i>
C aninana. <i>40.</i>	Hydra, <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , p. 52. <i>Locus</i> , <i>Vene-</i> <i>num</i> , <i>Ortus</i> . <i>P. 53. t. 11.</i>
C ascavela Lufit. <i>35.</i>	Hydrus marinus. <i>P. 46. t. 8.</i>
C aecilia <i>Blindfleisch</i> , <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Natu-</i> <i>ra</i> , <i>Vfus</i> , <i>Differentiae</i> . <i>p. 29. t. 4.</i>	Hydrus, <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Locus</i> , <i>Vfus</i> , p. 42. <i>Natura</i> , <i>Vfus</i> , <i>Differentiae</i> . <i>P. 43. t. 8.</i>
C ega Lufit. <i>29.</i>	
C enchrus, <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Natura</i> , <i>Vfus</i> , <i>Differentiae</i> . <i>P. 30. t. 4.</i>	I.
C erastes, <i>Gehörnigte Schläng</i> , <i>Nomen</i> , <i>Descri-</i> <i>ptio</i> , <i>Locus</i> , <i>Natura</i> , <i>Venenum</i> , <i>Differentiae</i> , <i>p. 19. t. 2.</i>	Ibiboboca Bras. <i>P. 37. t. 6.</i>
C esone. <i>53.</i>	Ibyara Marcgr. <i>P. 28. t. 3.</i>
C herhydrus. <i>P. 31. t. 8.</i>	Ilicinus. <i>32.</i>
C obra de Cipo Luf. <i>39.</i>	Iraraca. <i>P. 39. t. 6.</i>
C obra de Coral. <i>37.</i>	K.
C obra de Veado. <i>38.</i>	Kokob.
C obre Verde. <i>40.</i>	L.
C uicahuilia. <i>39.</i>	Laphiati.
C umcoatl. <i>41.</i>	M.
C urucucu. <i>21.</i>	Maquizcoatl. <i>28.</i>
	Maripeti angues. <i>46.</i>
D.	Mater formicarum. <i>P. 28. t. 7.</i>
D ecurtati.	Mergoli. <i>41.</i>
	Miliaris. <i>30.</i>
	N.
	Natrices magnae. <i>52.</i>
	Natrix
	Torquata.
	Rubetaria, <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Natura</i> .
	<i>P. 44. t. 8.</i>
	<i>P. 44. t. 8.</i>
	P.
	Padalica Polon. <i>44.</i>
	Polpoch. <i>32.</i>
	Q.
	Querculus.
	R.
	Raeteschlang.
	S.
	Scolopendra marina. <i>p. 46. t. 9.</i>
	amethystini coloris. <i>p. 46. t. 9.</i>
	Scytale, <i>Nomen</i> , <i>Descriptio</i> , <i>Natura</i> . <i>p. 27. t. 4.</i>
	Seps,